

• •
Mestá a obce SR
• •

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/kontakt	Bratislava
	14840/2023-3.3		5.12.2023
	91644/2023		

Vec **Informácia pre obce k výkonu ustanovenia § 51 ods. 3 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v prípade podnetu – sprievodný list**

Vážená pani starostka/ vážený pán starosta,

dňa 1. júla 2023 vstúpil do účinnosti nový zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého cieľom je zachovanie, no najmä zlepšovanie kvality ovzdušia na území Slovenskej republiky. Nakoľko domáce kúreniská sú dlhodobou príčinou vysokého znečistenia ovzdušia a to predovšetkým v oblastiach s nepriaznivými rozptylovými podmienkami, zákon po novom ustanovuje možnosť vykonania kontroly malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo v domácnosti, ak je takýto zdroj znečisťovania ovzdušia predmetom opakovaných podnetov.

V prípade, ak bol na obecný/mestský úrad doručený prvý písomný podnet z dôvodu podozrenia na porušovanie zákazu podľa § 32 zákona alebo povinností prevádzkovateľa malého zdroja znečisťovania ovzdušia podľa § 35 ods. 1 písm. a) až g) zákona, obec písomne upozorní prevádzkovateľa do piatich pracovných dní na podozrenie z porušovania zákazu alebo povinností a zabezpečí cieleňú informovanosť fyzickej osoby o škodlivosti nežiaducich emisií na zdravie a životné prostredie.

V priloženom vzore upozornenia pre prevádzkovateľa malého spaľovacieho zariadenia sú uvedené odkazy na webové stránky, na ktorých sú dostupné ďalšie informačné materiály o správnom vykurovaní a o škodlivosti nežiaducich emisií na zdravie a životné prostredie. Odporúčame zväziť zaslanie týchto informačných materiálov aj vo vytlačenej forme najmä ľuďom bez prístupu k internetu.

Aj keď zákon o tom nehovorí, odporúčame starostom využiť okrem písomného upozornenia aj osobný dohovor, keďže ide o zabezpečenie dobrej kvality ovzdušia pre všetkých obyvateľov obce.

Obec pri opakovanom podnete v zmysle § 51 ods. 3 písm. b) zákona požiadala o výkon kontroly na mieste Slovenskú inšpekciu životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“) v čo najskoršom čase a upozorní na to prevádzkovateľa. Podľa § 35 ods. 1 písm. f) zákona prevádzkovateľ malého zdroja znečisťovania ovzdušia je povinný podrobiť sa kontrole malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo a zároveň je povinný inšpekciu a poverenej osobe na výkon kontroly, umožniť prístup

ku spaľovaciemu zariadeniu, jeho príslušenstvu, komínu, používaným palivám, a ak je to potrebné umožniť odber vzoriek popola a ster zo spalínových ciest. V zmysle § 51 ods. 5 zákona inšpekcia a poverená osoba majú právo vstúpiť do obydlija na účely výkonu kontroly a pri vstupe do obydlija sa preukážu preukazom alebo poverením. Osoba vykonávajúca kontrolu môže požiadať o súčinnosť Policajný zbor alebo obecnú políciu.

V prípade preukázania porušenia zákona na základe vykonanej kontroly, môže inšpekcia podľa § 54 zákona v priestupkovom konaní uložiť prevádzkovateľovi pokutu do výšky 5 000 eur.

Spaľovanie odpadu v domácich peciach, kotloch alebo v záhradných ohniskách uvoľňuje do ovzdušia nebezpečné znečisťujúce látky. Znečistené ovzdušie nemusíme cítiť ani vidieť, to však neznamená, že neškodí ľudskému zdraviu. Jeho dlhodobé vdychovanie je príčinou mnohých, najmä respiračných ochorení, ako napríklad chronického zápalu priedušiek a chronickej obštrukčnej choroby pľúc. Najohrozenejšími skupinami ľudí sú deti a starí ľudia. Dlhodobé vystavenie vplyvu znečisťujúcich látok v ovzduší podľa štatistík prispieva na Slovensku približne k 4800 predčasným úmrtiam ročne. Znečistené ovzdušie nemá hranice, ohrozuje zdravie nás všetkých.

S cieľom pomôcť pri výkone tohto ustanovenia do praxe, Vám v prílohe listu zasielame

1. zoznam Inšpektorátov životného prostredia SIŽP podľa ich územnej pôsobnosti,
2. vzor upozornenia pre prevádzkovateľa malého spaľovacieho zariadenia,
3. vzor žiadosti o výkon kontroly malého spaľovacieho zariadenia pri opakovanom podnete.

S pozdravom

riaditeľka odboru

Prílohy:

Príloha č. 1 – Zoznam Inšpektorátov životného prostredia podľa ich územnej pôsobnosti.

Príloha č. 2 – Vzor upozornenia pri 1. podnete.

Príloha č. 3 – Vzor žiadosti o výkon kontroly malého spaľovacieho zariadenia na základe opakovaného podnetu.

Zoznam Inšpektorátov životného prostredia podľa ich územnej pôsobnosti

Inšpektorát životného prostredia Bratislava

Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia
Jeséniova 17,
831 01 Bratislava

Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV, Bratislava V, Malacky, Pezinok, Senec, Dunajská Streda, Galanta, Senica, Skalica, Myjava, Komárno, Nové Zámky, Nitra, Levice, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce, Trnava, Hlohovec, Piešťany, Bánovce nad Bebravou, Partizánske,

Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica

Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia,
Jegorovova 29 B
974 01 Banská Bystrica

Banská Bystrica, Brezno, Zvolen, Detva, Poltár, Lučenec, Rimavská Sobota, Revúca, Krupina, Banská Štiavnica, Veľký Kníš, Žiar nad Hronom, Žarnovica, Prievidza,

Inšpektorát životného prostredia Žilina

Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia
Legionárska 5
012 05 Žilina

Žilina, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Dolný Kubín, Tvrdošín, Námestovo, Martin, Čadca, Bytča, Turčianske Teplice, Kysucké Nové Mesto, Trenčín, Považská Bystrica, Púchov, Ilava, Nové Mesto nad Váhom,

Inšpektorát životného prostredia Košice

Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia
Rumanova 14
040 53 Košice

Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice-okolie, Michalovce, Sobrance, Spišská Nová Ves, Gelnica, Trebišov, Prešov, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Vranov nad Topľou, Svidník, Rožňava.

• •
Adresát
(Fyzická osoba, na ktorú bol
podaný podnet.)
• •

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/kontakt

Miesto

Vec

Upozornenie pri 1. podnete na podozrenie z porušovania zákazov alebo povinností v zmysle § 51 ods. 3 písm. a) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“)

Vážená pani/ vážený pán,

dňa bol na obecný/mestský úrad doručený / podaný podnet na nadmerné znečisťovanie ovzdušia (výrazným dymom) zo spaľovacieho zariadenia rodinného domu, ktorý obývate, na adrese:

- 1. Ide o 1. podnet** - podozrenie z porušenia zákona týkajúceho sa ustanovení
- § 32 písm. a) zákaz spaľovania odpadu,
 - § 32 písm. b) zákaz spaľovania tuhých druhotných palív, nepovoleného, nekvalitného paliva a/alebo
 - § 35 ods. 1 písm. a) až g) povinnosti prevádzkovateľa malého spaľovacieho zariadenia.

Nadmernými emisiami (výrazným dymom) z Vášho obydľia významne prispievate k znečisteniu ovzdušia v našej obci, čo predstavuje zvýšenie rizika negatívneho vplyvu na zdravie obyvateľov najmä pre malé deti a seniorov, ale aj pre Vás a Vašich blízkych.

2. Týmto Vás zároveň upozorňujeme, že pri opakovanom podnete na tento zdroj znečisťovania ovzdušia, vykoná kontrolu na mieste Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“) podľa § 51 ods. 3 písm. b) zákona.

Podľa § 35 ods. 1 písm. f) zákona je prevádzkovateľ povinný podrobiť sa kontrole malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo a zároveň je povinný inšpekcii a ňou poverenej osobe na výkon kontroly, umožniť prístup ku spaľovaciemu zariadeniu, jeho príslušenstvu, komínu, používaným palivám a ak to bude potrebné, umožniť odber vzoriek popola a ster zo spalinových ciest.

Podľa § 51 ods. 5 zákona má inšpekcia a ňou poverená osoba právo vstúpiť do obydľia na účely výkonu kontroly. Pri vstupe do obydľia sa preukážu preukazom alebo poverením. Osoba vykonávajúca kontrolu môže požiadať o súčinnosť Policajný zbor alebo obecnú políciu.

V prípade preukázania porušenia zákona na základe vykonanej kontroly, môže inšpekcia podľa § 54 ods. 3 zákona v priestupkovom konaní uložiť prevádzkovateľovi pokutu do výšky 5 000 eur.

3. Týmto Vás taktiež informujeme o škodlivosti emisií pochádzajúcich zo spaľovania odpadov, nekvalitného paliva, nevysušeného dreva a nevhodných spaľovacích praktík. Znečistené ovzdušie nemusíme cítiť ani vidieť, to však neznamená, že neškodí ľudskému zdraviu. Spaľovanie odpadu v domácich peciach, kotloch alebo v záhradných ohniskách uvoľňuje do ovzdušia nebezpečné znečisťujúce látky, ako sú častice PM_{2,5}, benzo(a)pyrén, NO_x a ďalších, čo môže viesť k vzniku alebo k zhoršeniu respiračných ochorení (astma, bronchitída), zhoršeniu srdcovocievnych ochorení, dráždeniu očí, nosa a hrdla, vplyvu na centrálny nervový systém, riziku rozvoja nádorových ochorení, alergických reakcií a zápalov alebo porúch imunitného systému. Ohrozené sú najmä deti, tehotné ženy, starší ľudia, osoby s ochoreniami pľúc a srdca.

Dlhodobé vystavenie vplyvu znečisťujúcich látok v ovzduší podľa štatistík Európskej environmentálnej agentúry má za následok iba na Slovensku približne 3 900 predčasných úmrtí ročne. Správnym vykurovaním znižujete množstvo znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia, čo prispeje aj lepšej kvalite ovzdušia v obci.

V prílohe listu Vám zasielame informačné materiály o správnom vykurovaní, ktoré šetrí zdravie, peniaze aj životné prostredie. Zároveň Vám odporúčame navštíviť webové stránky

- <https://populair.sk/web-documents/381/vplyv-na-zdravie.pdf>
- <https://dnesdycham.populair.sk/vplyv-znecestujucich-latok>
- <https://dnesdycham.populair.sk/mozne-ucinky-na-zdravie>
- <https://dnesdycham.populair.sk/mozne-ucinky-na-ekosystemy>
- <https://www.populair.sk/sk/kategorie-dokumentov>
- <https://www.uvzsr.sk/web/uvz/kvalita-ovzdušia>

Viac informácií o možnostiach ekologickejšieho vykurovania v domácnostiach sa dozviete na:

- <https://vykurovanie.enviroportal.sk/>

S pozdravom

.....
Podpis

• •

**Uviest príslušný inšpektorát podľa zoznamu
v prílohe č. 1**

• •

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/kontakt

Miesto

Vec

Žiadosť o výkon kontroly malého spaľovacieho zariadenia na základe opakovaného podnetu podľa § 51 ods. 3 písm. b) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“)

Dňa bol na obecný/mestský úrad doručený písomný podnet z dôvodu podozrenia na porušovanie zákazu podľa § 32 zákona alebo povinností prevádzkovateľa malého zdroja znečisťovania ovzdušia podľa § 35 ods. 1 písm. a) až g) zákona v spaľovacom zariadení na tuhé alebo kvapalné palivo prevádzkovateľa **FO: Meno Priezvisko** umiestneného v **objekte/rodinnom dome na ulici (názov ulice, číslo)**.

Obec pri prvom podnete listom č. zo dňa písomne upozornila prevádzkovateľa na podozrenie z porušovania zákazov alebo povinností a o vykonaní kontroly na mieste pri opakovanom podnete a upozornila o škodlivosti nežiaducich emisií na zdravie a životné prostredie v zmysle § 51 ods. 3 písm. a) zákona.

Dňa bol na obecný/mestský úrad doručený **opakovaný** písomný podnet z dôvodu podozrenia na porušovanie vyššie uvedených zákazov alebo povinností prevádzkovateľa v spaľovacom zariadení na tuhé alebo kvapalné palivo prevádzkovateľa **FO: Meno Priezvisko** umiestneného **objekte/rodinnom dome na ulici (názov ulice, číslo)**.

Týmto Vás podľa § 51 ods. 3 písm. b) zákona žiadame o výkon kontroly malého spaľovacieho zariadenia na tuhé alebo kvapalné palivo u prevádzkovateľa na vyššie uvedenej adrese.

Zároveň upozorňuje prevádzkovateľa na základe vyššie uvedeného, že Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“) vykoná kontrolu na mieste. Podľa § 51 ods. 5 zákona inšpekcia alebo ňou poverená osoba majú právo vstúpiť do obydlija na účely výkonu kontroly a pri vstupe do obydlija sa preukážu preukazom alebo poverením.

S pozdravom

.....
Podpis

Príloha pre SIŽP: Spisový materiál

Na vedomie: Fyzická osoba, na ktorú bol podaný podnet.